

SJÄTTE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA SEXTO

Epistel Rom 6: 1-11. Predikan av Lars Borgström (LFS)

GENOM DOPET DÖR VI OCH UPPSTÅR MED KRISTUS

För att förstå detta kapitel måste man förstå det som sagts i kap. 5 om Adam och Kristus. I Adam tillhör vi alla en och samma kropp, syndens kropp. Kroppens huvud, Adam, har genom syndafallet blivit ställd under syndens och dödens herravälde. Och det som skett med huvudet gäller även varje enskild lem eller kroppsdel. Men i dopet har vi blivit införlivade i en ny kropp, Kristi kropp, som har Kristus som huvud. I 1 Kor. 12:13 skriver Paulus: *"I en Ande har vi alla blivit döpta för att bära till en kropp."* Den kristne har i dopet blivit begravd med Kristus och uppväckt med Honom, till att leva det nya livet.

Som vi märker anknyter Paulus här till det vanliga dopsättet i urkyrkan och långt fram i tiden. Man sänktes ned under vattnet, vilket visar på begravningen med Kristus, dödandet av det gamla syndalivet, och när man lyftes upp ur vattnet visar detta på den andliga uppståndelsen till det nya livet med Kristus. Paulus anknyter för övrigt till denna symbolik även i 1 Kor. 10:1–2, där han skriver om ökenvandrarerna att de alla *"gick genom havet"* och blev *"döpta till Mose"*. (Mose framställs här som en förebild till Kristus.) P.g.a. detta bildspråk skulle man kunna tro att Paulus har en s.k. symbolisk dopsyn. Med detta menas att dopet endast på ett yttre sätt symboliserar det som skett på ett inre plan, nämligen hjärtats pånyttfödelse. Men så lär inte Paulus. Han skriver i Tit. 3:4–6: *"Men när Guds, vår Frälsares, godhet och kärlek till människorna uppenbarades, frälste Han oss [---] genom ett bad till ny födelse"*. Här sägs tydligt att dopet, pånyttfödelsens bad, frälser. Det symboliserar inte frälsningen, utan frälser. I dopet blev vi förenade med Kristus (v 5). Det är mycket starka ord. Det innebär att vi blev sammanvuxna till en kropp med Honom. Gud kan inte förkasta oss om vi tillhör Kristi kropp. I Ef. 5:29 skriver Paulus: *"Ingen har någonsin hatat sin egen kropp, utan man ger den näring och vårdar den, så som Kristus gör med församlingen, eftersom vi är lemmar i Hans kropp."* Liksom vi föll i Adams syndafall har vi nu dött och uppstått med Kristus. Paulus går nu vidare i förhållande till det föregående och förklarar mer precist vad det var i oss som dog, och hur det dog. Det var vår gamla människa, köttet, syndens kropp, som blev "korsfäst."

Korsfästelse var en fruktansvärt grym form av avrättning som man bara tillämpade på de värsta brottslingarna. Detta avrättnings sätt är mycket passande när det gäller sådana syndare som vi alla är genom att efterfölja våra första föräldrar Adam och Eva. Den onda natur hela människosläktet fick då den gamle ormen sprutade in sitt djävulsgift i syndafallet, kan inte annat än att ständigt vara inriktad mot det onda, ända från födseln. Herren säger i 1 Mos 8:21 att människans hjärtas tankar är onda ända från ungdomen. Denna syndens kropp måste *"berövas sin makt, så att vi inte längre är slavar under synden."* Detta sker genom att syndens kropp dör. Det står i v 7: "Ty den som är död är friad från synd." En död människa kan ju inte agera, inte utföra några handlingar över huvud taget. Inte heller kan hon utsättas för påverkan, stimuli eller frestelser utifrån. Därför är det så att en död människa inte syndar. Så definitivt är alltså den skilsmässa från det onda, som genom tron blir verklighet för oss i och med förtröstan på Kristi försoningsverk. Vi kan klämma, skaka eller sticka en död lem hur mycket som helst. Den förnimmer ändå ingenting. Döden upphäver all gemenskap och gör slut på alla förbindelser. Är vi döda för synden, vänder vi den ryggen och i tron säger vi: "Jag vill inte synda" eller t.o.m. "Jag kan inte synda!"

EVANGELIET, INTE LAGEN, HELGAR OSS

Det är här av helt avgörande betydelse att förstå detta på ett rätt sätt. Paulus ger inte ett bud eller en hotelse, t.ex. "Dö från synden, annars dödar den dig!" Då skulle vi röra oss på lagens och självförbättringens område. Han uppmanar oss inte heller: "Låt oss dö bort från synden!" Han visar oss istället gåvan som vi redan fått i Kristus: Vi är redan genom tron döda från synden. Vår innersta tillhörighet är den ställning som dopet försatt oss i: vi har dött och uppstått med Kristus. Detta är Guds verk som genom tron kommer oss till del. Denna sanning kommer fram i dopsången 230:3 i Lova Herren: *"När jag frestas vill jag svara: Jag är döpt i Jesu namn."* Den kristne är alltså död från synden. Syndens kropp har berövats sin makt. Det nya livet, förlossningen från

RELREL01

Religionskunskap 1

det onda, är redan vår tillhörighet, den finns till för oss i Kristus och blir *genom tron* vår egendom. Kristus är vår rättfärdighet inför Gud, denna rättfärdighet tar vi emot genom tron allena, och den visar sig i att den för oss blir till frigörelse från synden.

Detta nya liv kallas helgelse. Som jag försökt säga går det inte att helgas genom lagen. Det går bara genom att redan betrakta sig som död för synden genom Jesu korsfästelse. Ett rikligare mottagande av evangelium är alltså helgelsens hemlighet. På Kristus fäster den troende sin blick och söker inte frigörelsen från synden hos sig själv, utan i det som Kristus är. Genom att tron omfattar Kristus, blir Han i oss roten till en god vilja som inte vill, ja t.o.m. inte *kan* synda. Även här, och inte bara i försoningen, håller Paulus fram den döde, korsfäste Jesus för oss. När vi frestas till synd skall vi ställa oss bredvid den korsfäste och skåda upp på Honom. Då ser vi genast klart när vi i frestelsen ställs inför frågan om vi skall synda eller inte. Jesus dog från synden en gång för alla (v 9). Han kom till jorden för att betala mänsklighetens syndaskuld. På korset blev Han gjord till synd (2 Kor. 5:21) och straffades för allt vad synd heter. Syndens lön är döden, och det är just detta Jesus genomgått. Priset är betalt. Kristus är färdig med synden. Nu och för alltid lever Han i härlighet, helighet och salighet inför Gud. Detta liv är det Paulus åsyftar när han skriver: *"Har vi nu dött med Kristus, tror vi att vi också skall leva med Honom."* Paulus skriver i Ef. 2:6 att Gud redan nu har uppväckt oss med Kristus och satt oss med Honom i den himmelska världen. Så kan Paulus alltså skriva p.g.a. att vi blivit sammanvuxna med Kristus.

EVANGELIETS TILLÄMPNING I DEN KRISTNES LIV

Efter att ha redogjort för Kristi död och uppväckelse från de döda tillämpar Paulus nu detta på den kristne (v 11). Det är noga med denna följdordning. Jesus har gått före och gjort det möjligt för den kristne att leva för Gud. Paulus uppmanar här till tre saker.

För det första skall vi betrakta oss som döda från synden och levande för Gud i Kristus Jesus. Ett sådant perspektiv leder till dramatiska förändringar i ens liv, ja till ett helt *nytt* liv. I 2 Kor. 5:17 skriver aposteln: *"Om någon är i Kristus är han en ny skapelse. Det gamla är förbi, se, det nya har kommit."* *Det andra* Paulus uppmanar till, och som blir möjligt först genom detta nya perspektiv, är att inte låta synden härska i vår dödliga kropp, så att vi lyder dess begär. Inte heller skall vi ställa våra lemmar i syndens tjänst, som vapen åt orättfärdigheten. Att motstå synd är en ständig sysselsättning i den kristnes liv. Detta kan låta motsägelsefullt i jämförelse med vad som sades tidigare om att vara död från synden. En död mottar ju inga intryck, retningar eller impulser utifrån. Men ändå, tvärt emot vad många helgelseerörelser och syndfrihetsteologer hävdar, frestas den kristne till synd. Detta ser vi inte minst i kap. 7 av Romarbrevet, där Paulus redogör för sina egna erfarenheter (7:18–19). Inte heller skall vi tro att vi någonsin lämnas ifred av djävulen, som går omkring som ett rytande lejon och vill uppsluka oss (1 Petr. 5:8). Men det är just i dessa lägen vi skall minnas Paulus uppmaning att se på oss själva såsom döda för synden. Genom tron, d.v.s. till vår *nya* människa, är denna död verklighet redan här och nu. Och det är denna nya människa vi dagligen skall låta uppstå, som Luther skriver i Lilla katekesens förklaring till dopets sakrament. Det är att leva i sitt dop, liksom att dagligen genom ånger och omvändelse dränka och döda den gamla människan. Att inte låta synden härska är bara en del av det kristna livet. *För det tredje* uppmanar Paulus oss nämligen att ställa oss själva i Guds tjänst, till att låta våra lemmar vara vapen åt rättfärdigheten. I kap. 12–14 ger Paulus praktiska exempel på hur vi dagligen kan tjäna Gud.

Vi har framhållit det nödvändiga i följdordningen som Paulus beskriver. Oomvända människor kan inte utföra goda gärningar som är behagliga för Gud eftersom de inte kan betrakta sig som döda för synden. Utan tro är det omöjligt att behaga Gud (Hebr. 11:6), och alla ens gärningar är döda (Hebr. 6:1), hur glänsande och vackra de än kan synas vara i människors ögon. Ett gott, Gud behagligt liv, kan bara levas *efter* det att Kristi försoningsverk har tagits emot i tro och ett helt nytt liv, ett liv som inte funnits tidigare, skapats. Att bara befalla någon att göra något, d.v.s. tillämpa lagen, kan aldrig leda till det som behagar Herren och det som Paulus här talar om. Vad det handlar om, hur synden bekämpas och ett rättfärdigt liv levs, kommer fram i orden: *"Synden skall inte vara herre över er, ty ni står inte under lagen utan under nåden"* (v 14). Budorden i sig leder inte till goda gärningar. Det kan bara uppskattningen av vad Kristus gjort för oss göra. Där tron på Jesu försoningsverk finns, där finns också ofelbart goda gärningar som är välbehagliga inför Gud. Luther skriver i sitt företal till Romarbrevet att *"tron är ett levande, ivrigt, verksamt, mäktigt ting, så att det är omöjligt, att den icke oavlatligt skulle verka vad som är gott. Den frågar icke heller, om man skall göra goda gärningar, utan innan man frågar, har den gjort dem och är ständigt i färd därmed."*

Nu förstår vi hur evangeliet upprätthåller lagen. Nåden gör, att vi älskar lagen. Friheten från synden innebär alltså en frihet till att av fri vilja bara göra det goda och att utan lagens piska leva rätt. Friheten är en andlig frihet, som inte upphäver lagen utan ger det som lagen kräver, nämligen kärlek till Guds bud och vilja. *"Alltså är kärleken lagens uppfyllelse"*, skriver Paulus i Rom. 13:10. Amen.